

Тема 12. ДЕРЖАВНО-ПРАВОВИЙ РОЗВИТОК КРАЇН СВІТУ У ХХ – ПОЧ. ХХІ СТ.

ПЛАН

1. ДЕРЖАВНО-ПРАВОВІ НАСЛІДКИ ПЕРШОЇ СВІТОВОЇ ВІЙНИ ТА ЗАПРОВАДЖЕННЯ ВЕРСАЛЬСЬКО-ВАШИНГТОНСЬКОЇ СИСТЕМИ МІЖНАРОДНИХ ДОГОВОРІВ: а) розпад Австро-Угорської імперії та державно-правовий розвиток Австрії, Угорщини, Чехословаччини, королівства південнослов'янського (Югославії); б) проголошення незалежності Фінляндії, Польщі.
2. ЛИСТОПАДОВА РЕВОЛЮЦІЯ 1918 р. У НІМЕЧЧИНІ. Конституція 1919 р.
3. СТАНОВЛЕННЯ ТОТАЛІТАРНИХ РЕЖИМІВ В ІТАЛІЇ, НІМЕЧЧИНІ, ЯПОНІЇ.
4. «НОВИЙ КУРС» ПРЕЗИДЕНТА США Ф. РУЗВЕЛЬТА.
5. КОНСТИТУЦІЙНИЙ РОЗВИТОК КРАЇН СВІТУ ПІСЛЯ ДРУГОЇ СВІТОВОЇ ВІЙНИ: а) Конституції Франції 1946 р. та 1958 р., б) Конституція Італії 1947 р., в) Конституція ФРН 1949 р., г) Конституція Японії 1947 р.
6. УТВОРЕННЯ НАТО, ОСНОВНИЙ ЗМІСТ ПІВНІЧНОАТЛАНТИЧНОГО ДОГОВОРУ.
7. ВІЙСЬКОВА СПІВПРАЦЯ УКРАЇНА ТА НАТО В УМОВАХ РОСІЙСЬКО-УКРАЇНСЬКОЇ ВІЙНИ.
8. ІСТОРІЯ СТВОРЕННЯ І РОЗВИТКУ ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ.

Поразка **АВСТРО-УГОРЩИНИ** у першій світовій війні зумовила загострення соціальних проблем: У 1918 році відбулася буржуазно-демократична революція, яка призвела до скасування монархії.

Ця обставина сприяла утворенню незалежних держав: **Австрії, Угорщини, Чехословаччини, Югославії, об'єднанню Польщі.**

У листопаді 1918 р. було проголошено республіки в Угорщині та Австрії.

АВСТРІЯ

Конституція Австрійської республіки, прийнята у 1920 р., передбачала запровадження посади президента с представницькими повноваженнями, двопалатного законодавчого органу, нижня палата якого мала обиратися усім дорослим населенням країни. Уряд на чолі з канцлером був відповідальним перед парламентом. Австрія стала федерацією.

УГОРЩИНА

Угорщина після Першої світової війни:

«Герб
Угорщини»

Прапор
Угорщини

- втратила 1,5 млн. убитими, втрачено 2/3 території;
- економічна криза: падіння обсягів виробництва, розорення сільського господарства, розірвання традиційних економічних зв'язків;
- значна кількість біженців;
- політична криза, спроба встановити радянську владу.

В 1919 РОЦІ В УГОРЩИНІ ВІДБУЛАСЯ
СОЦІАЛІСТИЧНА РЕВОЛЮЦІЯ
І ВСЕУГОРСЬКИЙ З'ЇЗД РАД ПРИЙНЯВ
КОНСТИТУЦІЮ УГОРСЬКОЇ СОЦІАЛІСТИЧНОЇ
ФЕДЕРАТИВНОЇ РАДЯНСЬКОЇ РЕСПУБЛІКИ

ЧЕХОСЛОВАЧЧИНА

У 1918 році було проголошено про утворення Чехословацької республіки.

Конституція Чехословаччини 1920 р. передбачала розподіл влади. Законодавча влада була довірена двопалатним Національним зборам, виконавча влада належала президенту і раді міністрів. Президент обирався національними зборами і мав важливі повноваження. Судову владу очолював Верховний суд. Конституційний нагляд покладався на Конституційний суд. Конституція закріпила "права громадян", але користування ними обмежувалося.

ЮГОСЛАВІЯ

1918 р. було проголошено про відділення від Австро-Угорщини південнослов'янських земель й утворення держави словенців, хорватів і сербів, майбутньої Югославії (з 1929 р.).

Утворення Королівства сербів, хорватів і словенців

офіційна назва в 1918-1929 рр. держави, створеної в результаті об'єднання Хорватії, Словенії, Боснії і Герцеговини, Далмації та Воєводини (що входили до 1918 р. в Австро-Угорщину) з королівствами Сербія й Чорногорія. У 1929 р. дістало назву Югославія

Прапор королівства Югославія

ЮГОСЛАВІЯ

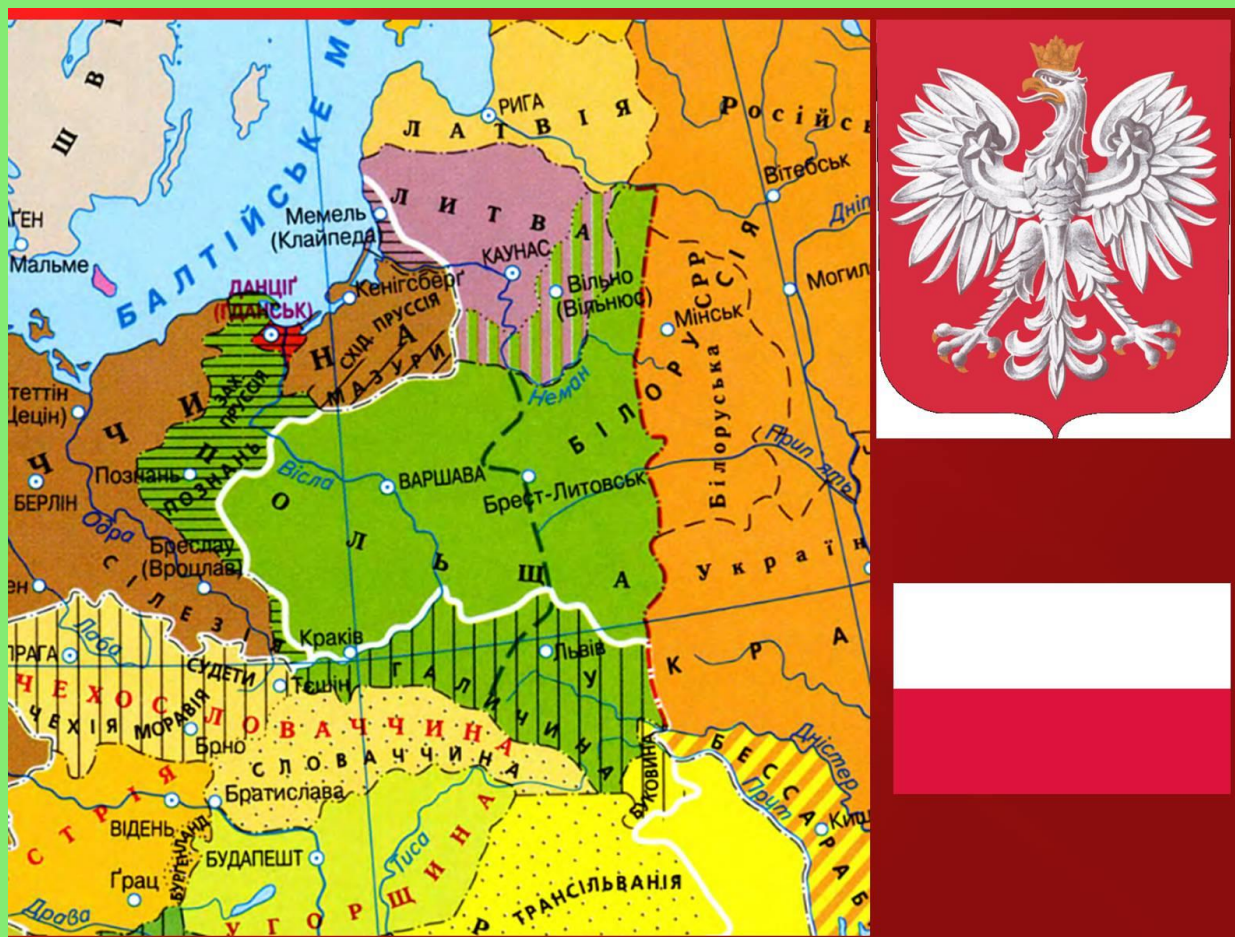
- Король призначав і звільняв уряд, скликав і розпускав Скупщину, командував армією і проголошував надзвичайний стан.

- Административний розподіл, закріплений конституцією, не відповідав історичним національним районам.
- Конституція містила перелік прав громадян, але були численні обмеження.

ПОЛЬЩА

Поразка Німеччини й Австро-Угорщини у війні сприяла об'єднанню польських областей в єдину державу. Польська республіка була проголошена в 1918 році. Остаточні кордони проголошеної Польської Республіки або Другої Речі Посполитої, які визнала Ліга Націй, склалися в 1923 році.

USTAWA Z DNIA 17 MARCA 1921 ROKU
KONSTYTUCJA
RZECZYPOSPOLITEJ
POLSKIEJ

W IMIE BOGA WSZECHEMOGĄCEGO!
MY, NARÓD POLSKI,
dziękując OPATRZNOŚCI za
wyzwolenie nas z półtora-wiekowej
nieroli, wspominając z wdzięcznością myślno i
wstrząśniętą ustami walki pokoleń, które najłep-
szymi siłami swoje sprawie niepodległości bez-
przerwy poświęcały, nawiązując do świętej tra-
dycji wiekopomnej Konstytucji 3-go Maja - dobro-
cudzi, zjednoczeni i niepodlegli, Młodzi-Orężnicy
małże na oku, a pragnąc Tej być niepodległy,
polgę i bezpieczeństwo oraz - lud społeczny,
utwierdzić na wiekowiejszych zasadach prawa i
wolności, pragnąc zarazem zapewnić rozwój
misyjskich Tej są moralnych i materialnych dla
dobra całej odradzającej się ludzkości, wszystkim
obywatelom Rzeczypospolitej równość, a pracy
pożanoniomnie, należne prawa i szczególną opiekę
Państwa zabezpieczyć - tę oto Ustawę Konsty-
tucyjną na Sejmie Ustawodawczym Rzeczy-
pospolitej Polskiej uchwalamy
i ogłoszamy

ПОЛЬЩА

Конституція Польщі 1921 р. ґрунтувалася на поділі влади.

- Законодавчим органом оголошувався двопалатний парламент, що обирався загальним, рівним і таємним голосуванням.
- Виконавча влада доручалася президенту й уряду. Уряд відповідав перед сеймом.
- Конституція містила перелік демократичних свобод, визнавала рівність національностей.

ВЕЛИКОБРИТАНІЯ

**зміни в
державному
устрої:**

1. Зниження ролі парламенту в галузі законодавства і контролю за діяльністю уряду
2. Посилення ролі Кабінету Міністрів: надзвичайні повноваження, «делеговане законодавство» (акти уряду, видані за дорученням парламенту)

ВИБОРЧІ РЕФОРМИ У ВЕЛИКОБРИТАНІЇ

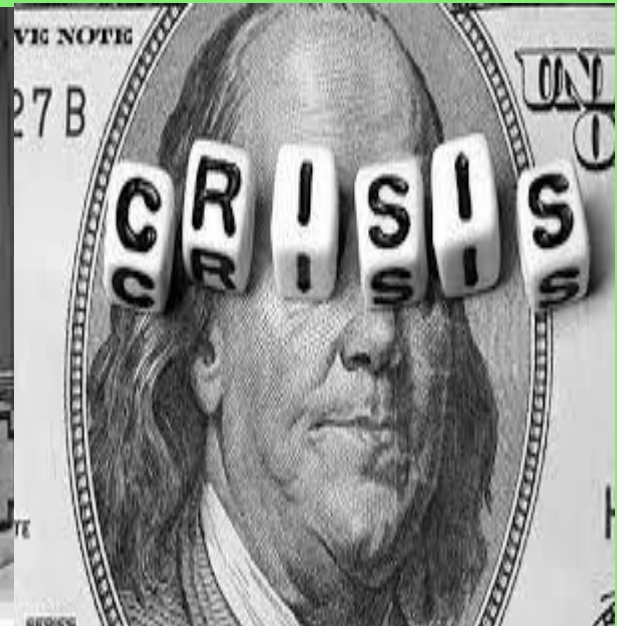
У 1918 р. було встановлено загальне чоловіче виборче право з 21 року. Надавалися виборчі права жінкам з 30 років, які володіли нерухомістю або мали прибуток не менше 5 фунтів стерлінгів на рік. Ценз осілості становив 6 місяців.

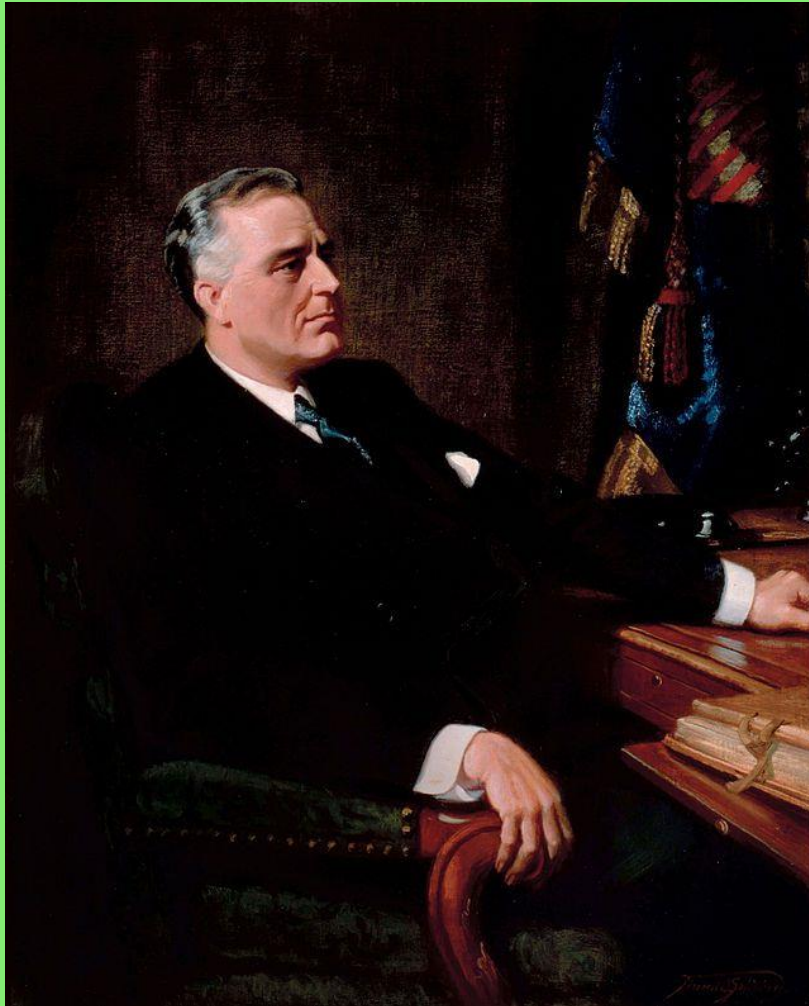
У 1928 р. були зрівняні виборчі права жінок і чоловіків, знижено ценз осілості до 3 місяців.

СПОЛУЧЕНІ ШТАТИ АМЕРИКИ

1929-1933 рр. відбулася світова економічна криза

У 1932 року президентом США був обраний **Франклін Рузвельт**.

Він запровадив систему заходів, спрямованих на державне регулювання економіки, що одержала назву **«НОВОГО КУРСУ»**

"НОВИЙ КУРС" Ф.Рузвельта

1. Золотий запас США було передано до державної скарбниці. Уряд отримав можливість контролювати фінансову ситуацію в країні.

2. Конгрес прийняв закон про відновлення промисловості, зокрема, запроваджувалися «кодекси чесної конкуренції», передбачалися заходи соціального захисту працівників, створювалася Національна адміністрація з оздоровлення промисловості.

"НОВИЙ КУРС" Ф.Рузвельта

3. Сільське господарство

- Вводився однаковий відсоток скорочення посівних площ,
- знищувалася готова надмірна продукція,
- устанавлювалися компенсації для фермерів,

- були продовжені терміни погашення боргів фермерів,
- встановлювалися фіксовані ціни на продукцію сільського господарства.

Створювався державний орган для регулювання сільськогосподарського виробництва – Адміністрація з регулювання сільського господарства

"НОВИЙ КУРС" Ф.Рузвельта

4. Соціальна сфера

- Створена Асоціація громадських робіт, яка організовувала трудові табори для будівництва і ремонту доріг, мостів, інших об'єктів інфраструктури,

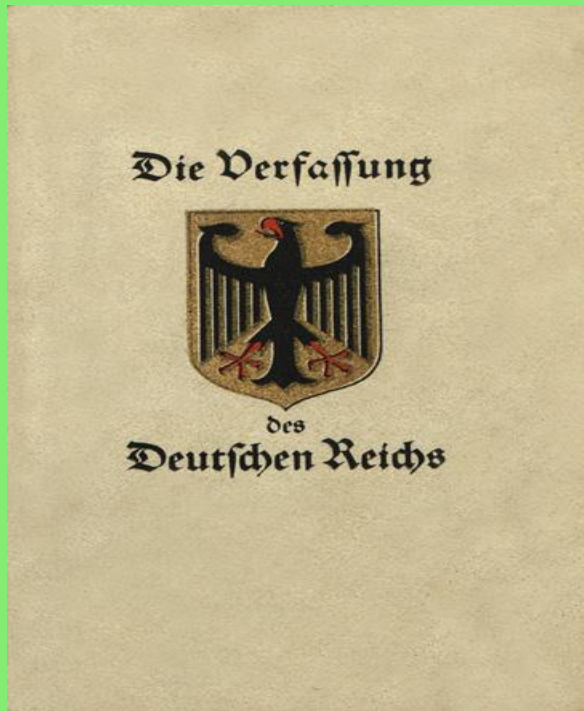

- збільшена допомога по безробіттю,
- запроваджено пенсійне забезпечення, соціальну допомогу непрацездатним

Внутрішні проблеми Німеччини загострилися в результаті поразки у Першій світовій війні і спричинили буржуазно-демократичну революцію у листопаді 1918 р., в результаті якої було скасовано монархію та встановлено республіку.

НІМЕЧЧИНА МІЖ ДВОМА ВІЙНАМИ

У 1919 р. затвердили конституцію німецької імперії, яка дістала назву Веймарської. Конституція закріпила федеративний устрій. Кожна з 18 земель мала конституцію, законодавчий орган (ландтаг) і уряд.

- Вищим законодавчим органом імперії був імперський парламент, що складався з двох палат.
- Президент обирався на 7 років загальним голосуванням і мав широкі повноваження.
- Конституція проголошувала права і свободи, але були численні обмеження.

Встановлення нацистської диктатури в Німеччині

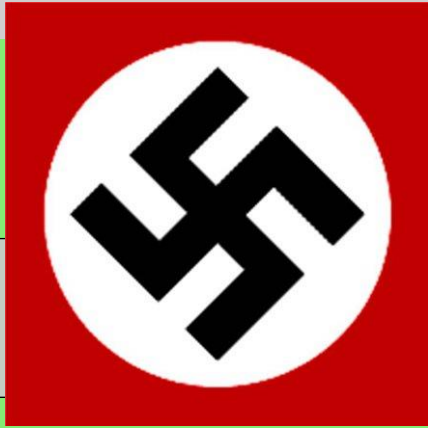

Світова економічна криза, що почалася у 1929 році, була одним із факторів, що обумовив становлення тоталітарних режимів.

У 1930 р. перемогу на виборах у рейхстаг одержала націонал-соціалістична партія.

31 січня 1933 р. Гітлер був призначений канцлером.

Встановленню нацистської диктатури
сприяла серія законів 1933 року:

Закон «Про повноваження уряду» надавав уряду право видавати нормативні акти

**Декрет "На захист народу і держави"
скасовував свободу особи, слова, друку,
зборів**

**Декрет "На захист німецького народу"
наділяв необмеженими повноваженнями
поліцію**

Встановленню нацистської диктатури
сприяла серія законів 1933 року:

**Закон "Про усунення нужденного
стану народу та держави"
надавав уряду можливість
змінювати конституцію,
укладати міжнародні угоди,
видавати закони в т.ч. щодо
бюджету**

**Закон "Про забезпечення єдності партії
та держави" проголосив нацистську
партію носієм державної влади**

- Профспілки і громадські організації були розпущені. Заборонені всі політичні партії, крім Націонал-соціалістичної робітничої партії.
- Піддавалися жорстоким репресіям усі незгодні із нацистським режимом.

В 1934 р. посада президента була скасована,
уся влада сконцентрувалася в руках рейхсканцлера
– Гітлера.

ФАШИСТСЬКА ДИКТАТУРА В ІТАЛІЇ

У 1919 р. утворився Італійський союз учасників війни – «фашії комбатанте», який став основою фашистської партії. Лідер Беніто Муссоліні.

1922 р. Муссоліні організував похід на Рим 40 тис. озброєних фашистів

У 1922 році король призначив главу фашистської партії Муссоліні прем'єр-міністром Італії.

Встановлення фашистського режиму

"Надзвичайні закони" заборонили профспілки, політичні партії (за винятком фашистської), опозиційну пресу, відновили страту за «політичні злочини», запровадили трибунали, скасували органи місцевого самоврядування.

Встановлення фашистського режиму

- Закон 1925 року "Про повноваження глави уряду" робив прем'єр-міністра незалежним від парламенту.
- У 1926 року було прийнято закон «Про право виконавчої влади видавати юридичні норми».

Встановлення фашистського режиму

У 1928 році було здійсненої "реформу політичного представництва", яка забезпечувала потрібний фашистам склад парламенту.

- Фашистська партія стала складовою частиною державного апарату.
- Встановлювався режим жорстокого терору, репресій, придушення інакомислення.
- Підвищилася роль поліцейських і судових органів.

X FLOTTIGLIA MAS
SERVIZIO AUSILIARIO

Особливості фашистської диктатури в Італії

для прикриття диктатури:

- було збережено монархію, парламент, вибори до представницьких органів влади
- було прийнято закони про так звану «корпоративну державу» (1926 -1934 рр.)

Створювалися 22 корпорації (по галузях промисловості). Головою кожної з них був Муссоліні. Він же очолив міністерство корпорацій.

У 1939 р. парламент замінила «палата» фашистських організацій і корпорацій.

Фашистська корпоративна держава була знаряддям економічного панування монополій і прикриттям тоталітарного фашистського режиму.

ОСОБЛИВОСТІ ЯПОНСЬКОГО ТОТАЛІТАРИЗМУ

виступав у формі
військово-монархічної
диктатури

- армія була керівною політичною силою
- збереглася сильна монархічна влада
- не була створена єдина правляча партія
- був запроваджений не шляхом захоплення влади, а створенням в 1940 р. «**НОВОЇ ПОЛІТИЧНОЇ СТРУКТУРИ**», верхівкою якої була «**АСОЦІАЦІЯ ДОПОМОГИ ТРОНУ**»

У 1940 році прем'єр-міністром став Фумімаро Коное – глава найпрестижнішого і високопоставленого дворянського роду в Японії, завзятий прибічник тоталітарного режиму.

Політичні партії (крім комуністичної) об'єдналися в **"Асоціацію допомоги трону"** - державну організацію, фінансовану і керовану урядом.

Органами асоціації на місцях стали сусідські громади.

Громада та їх члени мали стежити один за одним і доносити.

На заводах і фабриках створювалися "спілки служіння батьківщині через виробництво". Тут також домагалися взаємного стеження і покори.

Японський парламент утратив своє значення.

Економічне життя контролювали асоціації промисловців і фінансистів.

Наслідки Другої світової війни

Тоталітарні режими Німеччини, Італії та Японії були знищені. У країнах капіталізму були проведені демократичні реформи.

Виникла світова система соціалізму, що об'єднала 13 країн Європи й Азії.

Припинили існування колоніальні імперії (англійська, французька, бельгійська, голландська), виникли десятки нових суверенних держав.

ФРАНЦІЯ

У жовтні 1946 була
затверджена нова
конституція.

Франція
проголошувалася
парламентською
республікою.

- Закріплювалися права і свободи.
- Затверджувалося загальне виборче право.
- Парламент складався з двох палат.
- Президент обирався на 7 років обома палатами парламенту і мав обмежену владу.
- Верховна судова влада належала Вищій раді магістратури.

CONSTITUTION

Le Gouvernement de la République, conformément à la loi constitutionnelle du 3 juin 1958, a proposé.

Le Peuple français a adopté.

Le Président de la République promulgue la loi constitutionnelle dont la teneur suit :

PRÉAMBULE

Le peuple français proclame solennellement son attachement aux Droits de l'homme et aux principes de la souveraineté nationale tels qu'ils ont été définis par la Déclaration de 1789, confirmée et complétée par le préambule de la Constitution de 1946.

En vertu de ces principes et de celui de la libre détermination des peuples, la République offre aux Territoires d'Outre-Mer qui manifestent la volonté d'y adhérer des institutions nouvelles fondées sur l'idéal commun de liberté, d'égalité et de fraternité et conçues en vue de leur évolution démocratique.

ARTICLE PREMIER. La République et les peuples des Territoires d'Outre-Mer qui, par un acte de libre détermination, adoptent la présente Constitution instituent une Communauté.

La Communauté est fondée sur l'égalité et la solidarité des peuples qui la composent.

- У травні 1958 року в результаті військового перевороту до влади прийшов генерал де Голль.
- Конституція Франції 1958 р. передбачала сильну президентську владу. Обрання президента на 7 років провадилося в два етапи.

- Конституція розширила повноваження глави уряду.
- Роль парламенту була знижена.

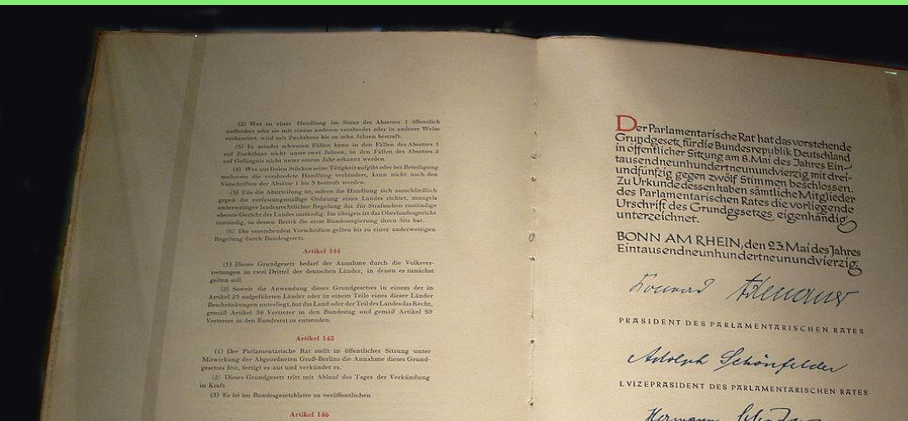
НІМЕЧЧИНА

Влітку 1945 р.
у м. Потсдамі
конференція глав
урядів СРСР,
США й Англії
вирішила
розділити на 4
зони територію
Німеччини

У 1946 р. було запроваджено окреме управління трьома західними зонами. Це призвело до розколу Німеччини на 2 частини та виникнення двох німецьких держав.

ФЕДЕРАТИВНА РЕСПУБЛІКА НІМЕЧЧИНИ

Боннська конституція ФРН 1949 р. закріпила федеративний устрій. Кожна з 10 земель мала свій бюджет, свій ландтаг (парламент) і уряд.

Загально-федеральний парламент складався з двох палат.

Дійсна влада зосереджувалася в уряді, зокрема, у його глави - канцлера.

Главою держави оголошувався президент, але його роль була незначна.

Важливими функціями наділявся Федеральний конституційний суд.

Конституція НДР 1949 року
встановила принципи організації
держави:

Німецька Демократична Республіка

народовладдя

домінування Соціалістичної єдиної
партії Німеччини

поєднання законодавчих і урядових
функцій представницькими органами

державна влада мала служити благу
народу, свободі, миру,
демократичному прогресу

обов'язок влади підтримувати
дружні стосунки з усіма народами

**Законодавчий орган
складався з двох палат**

Конституція НДР 1949 року

**Верхня - Народна палата -
обиралася на 4 роки
загальними, рівними,
прямими виборами, при
таємному голосуванні**

**Палата земель формувалася з
депутатів, обраних місцевими
ландтагами**

палати обирали президента

Уряд формувався народною палатою

ЯПОНІЯ

Поразка у війні призвела до встановлення у 1945р. окупаційного режиму американської військової адміністрації.

КОНСТИТУЦІЯ ЯПОНІЇ 1947 року

Встановлювалася
парламентська
монархія.
Права монарха
обмежувалися.

Парламенту доручається законодавча влада. Він складається з палати представників і палати радників.

Обидві палати мали право проводити розслідування з питань державного управління. Виконавча влада покладалася на кабінет міністрів.

Судову владу очолював Верховний суд,
Конституція декларувала відмову Японії від
війни

НАТО – ОРГАНІЗАЦІЯ ПІВНІЧНОАТЛАНТИЧНОГО ДОГОВОРУ
(англ. **North Atlantic Treaty Organization, NATO**; фр. **Organisation du traité de l'Atlantique nord, OTAN**)

НАТО заснували 4 квітня 1949 року 12 країн Європи і Північної Америки. Країнами – засновницями були: Бельгія, Канада, Данія, Франція, Ісландія, Італія, Люксембург, Нідерланди, Норвегія, Португалія, Велика Британія і Сполучені Штати Америки.

**МІЖНАРОДНА МІЖУРЯДОВА ОРГАНІЗАЦІЯ,
ВІЙСЬКОВО-ПОЛІТИЧНИЙ СОЮЗ**

Станом на 2023 рік членами НАТО є 31 країна

СТРУКТУРА НАТО

ПІВНІЧНОАТЛАНТИЧНА РАДА

КОМІТЕТ ОБОРОННОГО
ПЛАНУВАННЯ

ГРУПА ЯДЕРНОГО
ПЛАНУВАННЯ

ІНШІ КОМІТЕТИ НАТО, ЩО
ДОПОМАГАЮТЬ КЕРІВНИМ
ОРГАНАМ

ЦИВІЛЬНІ СТРУКТУРИ
НАТО

ВІЙСЬКОВІ СТРУКТУРИ НАТО

ПОСТІЙНІ ПРЕДСТАВНИКИ
КРАЇН - ЧЛЕНІВ

МІЖНАРОДНИЙ
СЕКРЕТАРІАТ

КОМІТЕТИ, КОМІСІЇ, РАДИ ТА
ІНШІ СТРУКТУРИ, СТВОРЕНІ
ВІДПОВІДНО ДО РІШЕНЬ ПАР
АБО ДОГОВОРІВ МІЖ НАТО ТА
ІНШИМИ ДЕРЖАВАМИ

МІЖНАРОДНИЙ
ВІЙСЬКОВИЙ ШТАБ

ВІЙСЬКОВИЙ КОМІТЕТ

ІНТЕГРОВАНА ВІЙСЬКОВА
СТРУКТУРА

ІНШІ КОМІТЕТИ, ГРУПИ,
КОМІСІЇ, ЩО ЗДІЙСНЮЮТЬ
ПІДГОТОВКУ РІШЕНЬ У
ВІЙСЬКОВІЙ СФЕРІ НАТО

СТРАТЕГІЧНІ ЗАВДАННЯ НАТО

Зміцнення миру, безпеки і стабільності на євроатлантичному просторі і у світі загалом

Сприяння регіональній безпеці і співробітництву

Просування взаємовигідної співпраці з питань, що становлять спільний інтерес, зокрема щодо зусиль міжнародної спільноти протистояти викликам безпеці, що виникають

Допомога зацікавленим країнам підготуватися до вступу до НАТО

Просування демократичних цінностей і реформ

Збільшення підтримки місій і операцій під проводом НАТО

Підвищення обізнаності із ситуацією у галузі безпеки, зокрема шляхом розвитку потенціалу раннього виявлення з метою запобігання кризам

Розбудова довіри і досягнення кращого взаєморозуміння, зокрема щодо ролі і діяльності НАТО, насамперед завдяки запровадженню активнішої громадської дипломатії

**ВІДНОСИНИ МІЖ
УКРАЇНОЮ І
ОРГАНІЗАЦІЄЮ
ПІВНІЧНОАТЛАНТИЧНОГО
ДОГОВОРУ (НАТО)
ПОЧАЛИСЯ У 1992 РОЦІ**

10 БЕРЕЗНЯ 2018 РОКУ НАТО ВИЗНАЛО ЗА УКРАЇНОЮ СТАТУС КРАЇНИ-АСПІРАНТА НА ШЛЯХУ ДО ПРИЄДНАННЯ ДО АЛЬЯНСУ

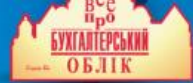
20 ВЕРЕСНЯ 2018 РОКУ УКРАЇНСЬКИЙ ПАРЛАМЕНТ ЗАТВЕРДИВ ПОПРАВКИ ДО КОНСТИТУЦІЙ, ЯКІ ЗАКРІПИЛИ ЄВРОАТЛАНТИЧНИЙ І ЄВРОПЕЙСЬКИЙ КУРС УКРАЇНИ

12 ЧЕРВНЯ 2020 РОКУ, УКРАЇНА СТАЛА ЧЛЕНОМ ПРОГРАМИ РОЗШИРЕНИХ МОЖЛИВОСТЕЙ НАТО

2 ЖОВТНЯ 2022 РОКУ СТАЛО ВІДОМО, ЩО ПРЕЗИДЕНТИ ЧЕХІЇ, ЕСТОНІЇ, ЛАТВІЇ, ЛИТВИ, ПІВНІЧНОЇ МАКЕДОНІЇ, ЧОРНОГОРІЇ, ПОЛЬЩІ, СЛОВАЧЧИНИ ТА РУМУНІЇ ЗАКЛИКАЛИ СОЮЗНИКІВ СУТТЄВО ЗБІЛЬШИТИ ВІЙСЬКОВУ ДОПОМОГУ УКРАЇНІ ТА ПІДТРИМАЛИ ЇЇ ЧЛЕНСТВО В НАТО

КРАЇНИ ЄВРОСОЮЗУ

- Члени ЄС
- Кандидати на членство в ЄС
- Потенційні кандидати
- Країни не є членами ЄС

ЄВРОПЕЙСЬКИЙ СОЮЗ

**27 ДЕРЖАВ СТАНОМ НА
2023 РІК**

**АВСТРІЯ, БЕЛЬГІЯ, БОЛГАРІЯ,
ХОРВАТІЯ, КІПР, ЧЕХІЯ,
ДАНІЯ, ЕСТОНІЯ, ФІНЛЯНДІЯ,
ФРАНЦІЯ, ГРЕЦІЯ, ІСПАНІЯ,
НІДЕРЛАНДИ, ІРЛАНДІЯ,
ЛИТВА, ЛЮКСЕМБУРГ,
ЛАТВІЯ, МАЛЬТА,
НІМЕЧЧИНА, ПОЛЬЩА,
ПОРТУГАЛІЯ, РУМУНІЯ,
СЛОВАЧЧИНА, СЛОВЕНІЯ,
ШВЕЦІЯ, УГОРЩИНА, ІТАЛІЯ**

ЄВРОПЕЙСЬКІ СИМВОЛИ

Девіз:

лат. *In varietate concordia*
(Єдність у різноманітті)

Це прапор Європи. Він є символом не тільки Європейського Союзу, але й символом єдності країн Європи та її індивідуальною ознакою в широкому сенсі. Коло золотих зірок символізує солідарність і гармонію між народами Європи.

Кількість зірок жодним чином не пов'язана з кількістю держав-членів ЄС. На прапорі зображено дванадцять зірок, тому що цифра «дванадцять» традиційно вважається символом досконалості, повноти і єдності. З цієї причини прапор залишається незмінним незалежно від розширень ЄС.

**ДЕ-
ФАКТО СТОЛИЦЕЮ
ЄВРОПЕЙСЬКОГО
СОЮЗУ Є БРЮССЕЛЬ**

**(ДЕ БАЗУЮТЬСЯ
БІЛЬШІСТЬ
ІНСТИТУЦІЙ ЄС)**

**1 СІЧНЯ 2002 РОКУ ДО ГОТІВКОВОГО
ОБІГУ БУЛА ВВЕДЕНА ЄДИНА
ГРОШОВА ОДИНИЦЯ ЄС – ЄВРО**

**19 ДЕРЖАВ ВВЕЛИ ЄВРО В
ОБІГ**

СТАНОВЛЕННЯ ВІДНОСИН УКРАЇНА-ЄС

Намір України розбудувати відносини з Європейським Союзом був вперше проголошений у Постанові Верховної Ради України від 2 липня 1993 року «Про основні напрями зовнішньої політики України».

Відносини між Україною та Європейським Союзом були започатковані в грудні 1991 року, коли Міністр закордонних справ Нідерландів, як представник головуєчої в ЄС країни, у своєму листі від імені Європейського Союзу офіційно визнав незалежність України. У подальшому стратегічний курс України на європейську інтеграцію був підтверджений та розвинутий у Стратегії інтеграції України до ЄС, яку схвалено 11 червня 1998 року, та Програмі інтеграції України до ЄС, схваленій 14 вересня 2000 року. В ній була проголошена довготермінова стратегічна мета - європейська інтеграція України.

Політичну частину Угоди про асоціацію було підписано 21 березня 2014 року, економічну частину — 27 червня 2014 року. 16 вересня 2014 року Верховна Рада України та Європейський Парламент синхронно ратифікували Угоду про асоціацію між Україною та ЄС. З 1 листопада 2014 року здійснювалося її тимчасове застосування.

Повністю **УГОДА ПРО АСОЦІАЦІЮ МІЖ УКРАЇНОЮ ТА ЄС** набула чинності 1 вересня 2017 року. Це міжнародно-правовий документ, який на договірно-правовому рівні закріплює перехід відносин між Україною та ЄС від партнерства та співробітництва до політичної асоціації та економічної інтеграції.